

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
 Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
 Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Primejdia sectelor

(=) Ce fel de rost are acordarea deplinei libertăți pe seama cultului baptist din România actuală, se învederează cât se poate de lămurit și din *memoriul* înaintat guvernului român din partea unui consistor eparhial ortodox de dincoace de munți, — memoriu publicat în numărul trecut al ziarului nostru.

Orce sectar, «pocăit», «nazarinean», «adventist», «anabaptist», «pietist» și așa mai departe, orce propagandist al sectelor n'are decât să poarte la sine ordinul ministerial de toleranță dat baptiștilor și să declare că aparține *acestei* secte (deși, în realitate, nu-i aparține), și astfel să aibă puțința d'a cutreera, ori când pofteste, satele noastre și a uză și abuză de nemulțumirile ce se ivesc adeseori în sufletele credincioșilor strâmtorați de nevoile împrejurărilor.

Am ajuns atât de departe, încât orcare bolșevic, dacă spune că-i baptist, care lucrează pentru a răspândi și a întări învățăturile lui Isus Hristos, are drumul deschis, de cătră însuși statul nostru, pentru a sămăna principiile comunismului.

Puterea sectarilor nu zace numai în slăbiciunile ce se ivesc în multe locuri la sătenii de astăzi, ci mai ales în *fondurile străine* care îi alimentează cu bani și cărți, broșuri și gazete, în sute și mii de exemplare, ca să le distribue gratuit în satele românești ferite de lumină.

Un pocăit și un bolșevic sânt frați de cruce: Ei urmăresc scopuri egale —

prin mijloace deosebite deocamdată: Unul, în mână cu sfta scriptură și pe buze cu numele Mântuitorului, o ia mai cu șiretenia, cu prefăcătorie de «om al lui Isus Hristos», plin de smerenie și de alte bunătăți creștinești; celalalt, bolșevicul, este... cum se știe, în Rusia mai vartos.

Nici pocăitul, nici bolșevicul nu vrea să știe de patrie, de justiție, de armată, câtă vreme stă, cum s'ar zice, «în opoziție». Când însă bolșevicul are norocul să pună mâna pe frânele guvernării, cum s'a dovedit, întrece în cruzime și în barbarie pe toți înaintașii săi în opera d'a sălășlui «fericirea» în sânul poporului oropsit.

Este absolut necesar, pentru a preîntîmpina relele ce se pun în calea consolidării statului, ca organele chemate să nu prea întârzie și să statorească în amănunte drepturile comunităților religioase, controlând atât pe sectari, cât și pe toți predicatorii lor, cari astăzi trec nesupărați dintr'o parohie într'alta și fac propagandă între oamenii simpli și neștiutori, de multe ori în adunări nocturne.

Dar, ca să putem stârpi un rău care începe a se încuibă în sate, nu este de ajuns să-l oprim pentru un moment, ci va trebui să cercetăm *izvoarele* lui.

Să vedem mai de aproape care sânt nemulțumirile credincioșilor, și de ce natură sânt ele!

Alegerea mijloacelor de lecuire, va sta în raport cu f'lul și mărirea lucrurilor ce agită sufletele țaranilor noștri.

În sbuciumul luptelor politice, nici guvernele României, nici politicienii săi nu prea ajung să-și îndrepteze mai cu dinadinsul luarea aminte asupra nevoilor de ordin religios și bisericesc ale neamului.

Eată însă fanatismul sectarilor, care năzuește să ne abată dela credința veche, dela cultura potrivită rasei latine, și să ne îndrumeze pe cărările ce duc la slăbirea rezistenței morale și, pe urmă, la robie și prăpastie...

Să ne deschidem ochii, și să paralizăm activitatea dușmănoasă a elementelor străine de neamul și legea noastră.

Parlamentul, a cărui sesiune este prelungită până la 1 Mai, și-a redeschis porțile Luni, în 5 Martie, când s'au depus rapoartele relative la noua constituție. Discuția generală începe Joi, în 8 Martie 1923.

Manifestul partidului național. În preajma discuției proiectului de nouă constituție, partidul național a publicat un manifest cătră țară, expunând punctele sale de vedere în chestiunile interne dela ordinea zilei. Manifestul, semnat de președintele partidului și de 5 vicepreședinți (între cari și dnii M. G. Cantacuzino și Dr. T. Ionescu) declară ilegal actualul parlament, discută unele puncte din proiectul de constituție și arată în generalități felul de guvernare democratică ce voeste să înfăptuească partidul național în România întregită. —

Pentru a împedeca înfăptuirea constituției partidul național și cel țărănesc au încheiat un *acord* în 3 l. c., hotărând să lupte împreună împotriva guvernului liberal. Comitetul de acțiune este format din dnii I. Maniu, Ion Mihailescu și Dr. N. Lupu. Textul înțelegerii, încheiat între partide, nu spune ce fel de luptă co-

FOIȘOARA

Predică

la Dumineca III din Postul păresimilor

Că ce va folosi omului, de ar dobândi lumea toată, și sufletul și-l va pierde!

Marcu 8, 36.

Iubiți fii, — Foarte bine îmi cade râvna ce o arătați când vă apropiați de mine și îmi ascultați îndemnurile ce vă dau. Înfățișarea în număr atât de covârșitor în casa Domnului, în adevăr dă dovadă de dorul mare ce v'a cuprins spre a dobândi bunurile sufletești ce se împărțesc de aici.

Sus, și tot mai sus cu ajutorul postului: Asta o vreți. Și bine lucrați așa. Căci vai celor ce nici în zilele postului nu se pot desface de daraverile lor zilnice! Vai scurmătorilor de țărăni ce nici o osteneală nu-și iau la îndreptarea privirilor spre cer!

Al meu scop e: Să vă deprind în stăruința de a urca «Muntele Sionului». Vom urca deci împreună până la vârful muntelui, unde nici o deșertăciune nu se mai poate apropia de suflet.

«Să stăm bine cu toții, să stăm cu frică în casa Domnului: să luăm aminte la cele ce se cuprind în acest cuvânt al meu»:

În una din Dumineci — în drumul meu spre biserică — dau față cu un sătean de-ai noștri. Imbrăcămintea fiindu-i cea de toate zilele, nu da semne de a serba cu obște. Pe umăr purta sapă și greblă, arătând și prin aceasta, că e pornit spre ceva ispravă ce nu are de a face nimic cu serbarea creștinilor. Îl opresc deci, și prind vorbă cu dânsul: «Unde, prietene? A sunat toaca și clopotele ne cheamă a da seamă Celui de sus asupra sporului de peste săptămână, mulțumind de ce am primit și cerând sprijinul Atotputernicului și pentru zilele de lucru ce vin!»

«D'apoi știu, părinte, că avem Duminecă; dar uite, mi-a rămas puțin ogor nelucrat aseară și caut a-i face seamă astăzi, ca să nu fiu împedecat mâine a începe alt lucru. Nu fac stricare nimănui, nici lui Dumnezeu. Voi cerceta biserica altădată!»

Scotînd cam a silă vorbele de pe buze — omul meu se face nevăzut, ear eu — clătînd din cap a milă — intru în sfânta casă.

Va fi fost ceva creștin lipit pământului de sărac. «Nevoia strică legea» și poate ea i-a pus uneltele de lucru pe umeri, când la biserică se toacă de sfânta liturghie. Crezând așa ceva, tare

vă înșelați. Creștinul — după nume, nu după fapte, — creștinul se ține de clasa celor bogați din sat. Pare a fi cel mai bogat om. Poate nici nu știe ce are la casă. A plecat în zi de Duminecă la lucrul câmpului numai curat din lăcomie, ca să nu-i treacă nici o zi în pagubă. Se repetă la acest sătean, va să zică, cazul bogatului din Evanghelie. Bogatul se tânguia: «Ce voi face, ce voi face? Vai, nu am unde să-mi adun rodurile!» În pornirea păcătoasă de a aduna și mai mult striga apoi: «Aceasta voi face, strica voi jitițele mele și mai mari le voi zidi!» (Luca 12, 18). Așa și acest creștin. Nu vrea să știe de cinstea ce se cuvine a o da lui Dumnezeu în Dumineci, dar nu vrea să dea măcar trupului, slăbit de munca săptămânii, prilej de reculegere prin odihnă. Se îndeletnicește curat cu câștigul. Am căutat să afl unele amănunte asupra felului de a trăi al acestui om. Și eată ce am aflat: Nu primea dela dânsul nici un sărac nici un ban. «Lucră și tu, că și eu muncesc!» Cu aceste vorbe se mântuia de cei ce-i cereau milă. Să facă danii bisericii, școalei, spitalelor, asilelor orfanilor de război, ori altor așezăminte asemănătoare... nici pomană. În nici o listă de binefaceri nu i stă scris uumele. Binele obștesc îi era tărâm cu totul necunoscut și neumblat. Nici se învățea prin curtea acestuia picior de străin. Dacă cineva băteaua drumul acelei case, apoi

mună se va da pentru a zădărnici proiectul de constituție și a răsturna guvernul: va fi o luptă în parlament, și alta extraparlamentară, sau amândouă în același timp? Urmările acordului se vor vedea în curând.

Biserica ortodoxă și constituția

Este firesc ca un stat, care-și făurește temeliile viitoare ale existenței și dezvoltării sale, să caute a se folosi de tot sprijinul și munca tuturor instituțiilor sale.

Biserica ortodoxă este instituția dela care poporul român a tras cele mai mari foloase și materiale și morale. Și așa era natural; căci aceiași oameni formează și neamul românesc, și biserica ortodoxă.

Acest gând a făcut întregul cler ortodox să se adune, prin delegați, și să spună ce cred ei cu privire la locul pe care trebuie să-l ocupe biserica ortodoxă în stat, care sânt drepturile și datoriile unuia față de altul.

Clerul ortodox întreg — dela șefii bisericii până la cel din urmă slujitor — a cerut păstrarea în textul constituției a vechii formule: *Religiunea ortodoxă a răsăritului este religiunea dominantă a statului român*.

Cerând aceasta, clerul nu s'a gândit la stăpânirea celorlalte confesiuni și credințe. Istoria română este martoră că la noi nu s'a împiedecat nici un om să se închine lui Dumnezeu cum înțelege el, nici n'au fost lupte confesionale-religioase.

Vedem cu durere că, sub presiuni străine de credința noastră ortodoxă, nu se ține seamă de dorința întregului cler...

Preoții au cerut și cer numai recunoașterea drepturilor consacrate prin trecutul bisericii ortodoxe, pentru următoarele temeuri:

1. Statul român, apare în istorie ca format din cetățeni români ortodoci. A trăit cu și în această credință; căci oriunde te vei duce, în vremile vechi, ca și azi, prin munți, prin văi, pe întinsul câmpiei, de *credința ortodoxă* vei da. În marele război, din care a ieșit România de azi, țărânul ortodox și-a vărsat sângele mai mult decât oricare alții. Deci putem zice că la făurirea statului român, ca peatră de temelie a stat neconținut credința ortodoxă.

2. Limba și graiul românesc în tinda bisericii ortodoxe au fost făurite și păstrate.

3. Istoria românească, arta românească, literatura românească, se înseamnă pe însemnările și lucrările din mănăstiri și biserici ortodoxe. Acolo voevod, boier, ierarh și popor se roagă sprijinului dumnezeesc în vreme de restriște, și-și scriu durerile și bucuriile lor.

4. Avutul bisericii ortodoxe, strâns cu trudă și jertfe, a ajutat statul român să-și zidească temelia pentru viitor. De aceea azi biserica ortodoxă

este cea mai săracă din toate instituțiile statului. A ajutat pe toți, și azi toți îi dau cu piciorul.

5. Azi credința ortodoxă este credința poporului, care *domină*, stăpânește această țară. Câteva milioane — 2—3 poate — de răzleți și rătăciți nu pot cere dela celelalte 16 sau 17 milioane de ortodoci, nici egalitate, necum supunere. Logica cea mai elementară nu poate formula asemenea gândire.

Cum noi nu ne gândim să siluim conștiința altora, nici alții nu trebuie să se gândească la umilirea noastră.

Ocârmuitorii noștri au datorie să făurească legi drepte, nu să facă cuiburi de zizanii și viitoare nelățeageri pe care noi, clerul ortodox, le dorim mai puțin decât oricare alții. Statul român are nevoie de liniște, și noi sântem români.

Pr. Ec. I. Popescu-Măldești

(În numele asociației generale a clericilor ortodoci din toată țara).

Sfaturile rațiunii și inimii

— În atenția ziarelor germane dela noi —

Agitația din zilele noastre este earăș mare. Bietul suflet omenesc care lihește după liniște și reculegere, trebuie să se sbuciume, earăș, ca acul unui seismograf, între extremele cele mai pronunțate.

Te întrebi, ducându-ți mâna la ochi: să reînceapă dansul macabru care a pustiit atâtea regiuni ale lumii în decursul războiului mondial? Să fie, earăș, date la oparte preceptele moralei cari îți poruncesc: iubește, caută să te împaci cu seamănuțul tău și să vorbească, de nou, tunul? Aceasta să fie misiunea unei omenimi care vrea să progreseze, care ar trebui să tindă excelsior? Să se pârjolească alte orașe, ridicate cu multă trudă de biete mâni înfrigurate? Ura să și serbeze earăș orgiile?

Ne adresăm, conduși de astfel de sentimente, punându-ne astfel de întrebări, presei germane, șvabe și săsești dela noi. Să contribuie și presa aceasta, cu mult-puținul ei, ca atmosfera încărcată să se micșoreze. De sigur, glasul ei nu este hotărâtor în Germania actuală, dar un sfat cuminte, dat de presa aceasta, tot contribuie ca spiritele să se potolească într-o câtva.

Lozincă principală a zilelor noastre trebuie să fie: reparațiunile din ținuturile devastate trebuie făcute! Aceasta este porunca-poruncilor pentru clipele de față. Toți sânt de acord. Cine a străbătut nordul Franței și celelalte ținuturi devastate și cine are inimă — trebuie să-i fi sângerat, văzând atâtea prăpăd, atâtea pustiire! Conștiința omenească se revoltă la gândul că astfel de pustiiri se vor mai putea repeta în timpul apropiat.

N'ai fi om să mai dorești lupte cu pierderi atât de mari și de dureroase, ca în războiul abia trecut.

cător pe domnul Isus Hristos. Nu judec, dar spun totuș adevărul, că moartea acestuia a stărnit bucurie, și memoria lui nime n'a binecuvântat-o. Soarta sa de dincolo de mormânt va fi — cum și-a croit-o — moartea sufletului.

Am stăruit asupra vieții omului, nu să-i hulesc amintirea, căci e urât lucru a ne grăi de rău noi pe noi. Am stăruit totuș ca în lumina acestei vieți de om să între mai bine la inima noastră vorbele, să vă cutremurați în suflete de ceea ce Mântuitorul grăind zice: «Ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată, și-și perde sufletul său? Că cine se va rușina de mine și de cuvintele mele întru acest neam preacurvariu și păcătos, și Fiul omenesc se va rușina de el când va veni întru mărirea Tatălui său cu sfinții îngeri (Marcu 8, 36—38).

Grele cuvinte! Grele, dar adevărate, căci cuprind sentința de moarte a celor ce pe mămona îl au de Dumnezeu, și nu-și bat capul cu sufletul, scânteia dumnezească din om. Au nu sufletul ridică pe om? Au nu puterile sufletești cu care este înzestrat omul, îl fac coroana și stăpânul tuturor făpturilor de pe pământ? Sufletul este mângăritarul cel scump al nostru, pe care dacă îl pierdem, nu ne mai ajută nimic toată înțelepciunea omenească.

De aceea jos cu materialismul!

Zice apostolul: «Cei ce vor să se îmbogățească cad în ispite și în curse și în poftă multe fără de treabă și vătămătoare, care afundă pe oameni în peire și pierdere. Că rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint. (I. Tim

Dacă Franța vrea ca ținuturile cari au suferit atâtea să se refacă — este dreptul ei.

Liniștea Europei atârână dela satisfacerea pretensiunilor acestora îndreptățite.

Dar cu dansul acesta vertiginos al valurilor nu s'a putut nici odată stabili cu toată hotărârea ce sume poate plăti Germania Franței desdăunare. Un expert financiar, om de bună credință și cu simț de responsabilitate europeană, constata zilele trecute: «Dela conferința de pace începând n'a știut nimeni exact ceea ce ar fi putut să ofere Germania. La diferite date din 1920 s'a vorbit de diferite sume; în 1921 s'a spus suma de 200 miliarde; în Londra au căzut de acord la suma de 132 miliarde; și, în 1923, la conferința din Paris, s'au scoborât la 50 miliarde».

Dați cuvântul de ordine: Germania să plătească cinstit și să refacă ținuturile devastate! Celce nu vrea ca omenirea să se sbuciume și de aici înainte în convulsii tot mai îngrijitoare, celce nu vrea ca toate temeliile acestei așa numite «culturi» europene să se sguduie, încât să trebuiască să vină popoarele din Asia să ne învețe ce va să zică morală și filosofie a vieții adevărate — acela numai rețeta aceasta o poate prescrie popoarelor învrășmășite din ziua de astăzi.

Nu numai ca cetățeni ai României, ci și ca cetățeni ai acestui continent, amenințat cu peirea altfel — chemarea purtătorilor de condei, din orice neam, este de a potoli spiritele, de a aduce la rezon dorințele cari bat câmpii, de a trezi pe «om» din omul de azi.

Altfel...

Dar mai bine să argumenteze un reprezentant al Germaniei, ca să priceapă concetățenii noștri grozăviile ce ne-ar aștepta într'un viitor război.

Mareșalul, contele de Moltke, șeful armatelor germane la începutul campaniei din 1914—18, a rostit o cuvântare în 14 Mai 1890, prevestind grozăviile războiului astfel:

«Domnii mei, dacă izbucnește războiul acesta care plutește de mai bine de 10 ani ca o sabie a lui Damocle pe de asupra capetelor noastre, — dacă izbucnește, nu i se poate preveni durată și sfârșitul. Vor pași pe câmpurile de luptă cele mai mari puteri ale Europei, înarmate ca nici când înainte. Nici una din ele nu va putea fi îngrunchiată, ca să se declare de învinsă, ca să fie silită să încheie pacea în condiții severe, ca să nu se ridice din nou, fie chiar și după un an, ca să înnoiască lupta. Domnilor! — poate să fie un război de șapte ani, poate fi un război de 30 de ani și vai de acela care dă foc Europei, de celce aruncă cel dintâi fitilul în butoiul de praf de pușcă». (Pasagiul este reproduș din K. Fr. Nowak: «Sturz der Mittelmächte», după vorbirea secr. de stat german Kühlmann, în Reichstag, 24 Iunie 1918).

Acum, în 1923, după războiul care a ținut 5 ani și a adus atâtea stricăciune, care minte să-

scopul mergerii era numai să ceară împrumuturi ori să plătească camete grele după sumele împrumutate. Nici el însuși nu-și prea părăsea căminul. Ii plăcea foarte să-și păzească comoara.

Se putea bucura deci de ceva cinstite înaintea publicului? Unii ori alții din datornici își luau înaintea sa pălăria și oarecum siliți îi făceau și față veselă. Mulțimea însă îl ținea de hienă, ori altă sălbătăciune îmbrăcată în piele de om, și l ocolea. Eată de ce între creștinii de bun nume nu număra nici un prietin. Cu cei de seama lui, adică închinători mamonei, nu se afla bine, căci care de care s'ar fi tras pe sfoară. Din pricina aceasta apoi se gâlcevea foarte mult cu toată lumea.

Dar dacă nu în afară, se va fi bucurat în familie de pace? Avea soție și copii. Dar femeea și copiii nu i putea suferi, din pricina că cer prea multe lucruri, de care — după părerea lui — se pot lipsi.

Astfel se continuau zi cu zi gălăgiile în sinul familiei, de a cărei creștere se îngrijia numai bunul Dumnezeu, care sporește sănătatea, nu și părintele, care e dator a da creștere și a se îngrijii de purtările odraslelor sale.

La ce să lungesc vorba! Sfârșitul povestii îl cunoașteți. Bogatul s'a stâns, ear averea strânsă cu sgârcenie s'a dat pradă fiilor rău nărașiți, cari curând i-au făcut facerea, cheltuindu o în mod rușinos. Nu creștinește a trăit bogatul. Și nici nu creștinește a murit.

Nu se cuvine unui creștin a vorbi de rău pe alții, nici a-i judeca, căci avem noi de jude-

6. 9—10). Și spune apostolul mare adevăr grăind astfel. Materialistul, se știe, nu alege mijloacele de sânt cinstite ori necinstite. Să adune bani! Câte văduve, câți săraci nu-i dă afară din casă! Unde vede, că e pricină, gâlceavă între oameni, acolo își vără coada și mărește zizaniile, care mână apa pe moara lui.

Așa e materialistul.

Și dacă averile ce se adună în acest fel ar fi statornice; și dacă, cel ce le adună ar avea viață de sute de ani, ca să se poată lungă vreme îndulci de ele, și dacă dulceața averilor ar fi adevărată dulceață, care aduce liniște sufletului... Dar nici una din aceste. La comul zgriburește de frig și își trage dela gură; în piept pururea poartă frica că vor veni furii asupra lui și-l vor prăda... Il mai frământă grija că trec prea curând anii și nu e destul de bogat încă...

Întrebăm: Are rost frământarea ce urmărește o țință, care nu se poate prinde — deșertăciunea?

Materialismul nici când nu a adus bine în lume, și nici nu e în stare a aduna oamenii într'un mănunchi și a închea societatea. Timpurile de materialism au fost timpuri de mare rătăcire și decădere morală. Trecutul tuturor neamurilor prea des și lămurit vestește tacest mare adevăr. Că nu putem merge depar e cu materialismul neînduplecat, avem dovadă în chiar stările de față dela noi, — stări ce numai la înaintare nu duc.

Vă miră faptul, că întrebuițez cuvinte aspre contra materialismului. Nu înțelegeți de ce

nătoasă poate dori să se dea din nou foc Europei? Citiți memoriile celor ce au condus țările în decursul războiului și convingeți-vă căți ani le-au trebuit ca să sfârșească o încăierare atât de grozavă. Germania ar putea începe războiul, poate, cum scrie sociologul Gustave Le Bon (ian. 1923), «aruncându-se în brațele Rusiei flămânzite, dar în alianța aceasta cu populații aziatice fanatizate de religiunea comunistă, ar fi expusă Germania la revoluții violente cari ar face-o să-și piardă orice nădejde de ridicare».

De aceea: Orcine dorește o reculegere a Europei, orcine dorește o întemare, deci, și a Germaniei, trebuie să pledeze pentru o cât mai grabnică lămurire a datorilor de plătit Franței.

În sensul acesta să militeze și presa noastră germană, fiindcă argumentele cari pledează pentru aceasta sânt atât de elocvente, încât se impun dela sine.

Un cântec german de «comandă studențească» spune: «Europa braucht Ruh', Europa braucht Ruh', und weil Europa Ruhe braucht so braucht Europa Ruh'!» (Europa are nevoie de pace și fiindcă are nevoie de pace, are nevoie de pace). Parcă nici odată nu s'a putut cânta cântecul acesta cu mai multă îndreptățire, mai cu seamă din partea Germaniei, ca acum...

H. P. P.

Dela Asociația clerului: «Andrei Șaguna»

Nr. 14/1923

Comunicat

În conformitate cu dispozițiile §-lor 5 și 6 din «Regulamentul pentru organizația despărțimintelor», în cursul postului sfintelor Paști, urmează a se ține adunările ordinare ale despărțimintelor Asociației.

Programa acestor adunări este aceasta:

1. Ziua I. 1. Invocarea Duhului sfânt;
2. Deschiderea adunării prin președinte;
3. Raportul preoților asupra activității lor pastorale de un an și raportul despre activitatea cercurilor religioase pe comune. Acestor rapoarte se anexează predicile, conferențele și cuvântările ținute de preoțime;
4. Dare de seamă asupra activității despărțimântului;
5. Constatarea plătirii cotizațiilor de membri și înscrierea de membri noi. Pe lângă cotizația de membru, — lei 25 — anual, se înca-sează pentru fondul de propagandă cel puțin câte 5 lei;
6. Alegerea alor 2 delegați, pe lângă președinte, la congresul anual al Asociației.

Recomandabil este a se face dare de seamă asupra lucrărilor congresului din urmă, pentru a se orienta și cei ce n'au putut lua parte la acela și, cu acest prilej, a se desface

combatem atât de mult pe cei ce tind a se îmbogăți, când se știe că fără avere nu e chip să ne creștem nici copii; fără bani nu se pot zidi școli, biserici, spitale, drumuri, nu putem face negoț ș. a.

Așa grații voi. Și să nu credeți că vă contrazic. Nu am combătut nici când averea. Doar și aurul, și argintul, și moșiile sânt lucruri date nouă de Dumnezeu, ca să le putem întrebuința. Am combătut însă, și voi combate patima, adică felul păcătos de a câștiga și întrebuința averile. Un Const. Brâncoveanu, un Emanuil Gojdu, un Andronic încă au fost oameni bogăți. Nu e om bogat și mecenatele și mântuitorul școlilor noastre din Ardeal: Vasile Stroescu? Cui trece totuși prin minte a urgisi și combate astfel de persoane? Bogăția acestora li-a fost și este spre cinste, nu rușine. Cu bogăția lor aceștia au săvârșit virtute, nu păcat.

Deci: altruism, altruism de felul acesta, iubite creștine! Faceri de bine de aceste să fie între noi cât de multe, și averi multe pe cale cinstită câștigat! Virtutea aceasta se recomandă de biserică. O află de bună și o recomandă toți gânditorii mari ai omenirii.

Iubiților! La serviciul de azi s'a ridicat sfânta cruce. S'a ridicat ca semn de biruință. Creștinătatea a învins întunecul iadului. Crucea biruitoare să învingă și pornirile rele ale noastre. Să ne învingă cu deosebire egoismul și materialismul fără margini și să ne dea tărie sufletească, să cunoaștem năcazurile, suferințele apropielii, și cunoscându-le să le și lecuiim prin dărnici și faceri de bine.

Analele congreselor Asociației, ce se pot avea dela centrul fiecărei secții.

Asemenea se pot lua în program chestiuni de organizare locală, apoi orice probleme, ce privesc viața religioasă-culturală a clerului și poporului în cuprinsul despărțământului.

După amiază se încep misiunile interne, cu o meditație de introducere la mărturisirea preoților. Mărturisirea se urmează în biserică.

Pentru acest an recomandăm: Meditație despre *reală prezență alui Hristos în sfânta cuminicătură*, și a doua: *Cu ce simțăminte însoțește preotul momentul preacerii în sfânta liturghie*.

A II-a zi se face cuminicarea tuturor preoților, pe cât se poate, în cursul liturghiei mai înainte sfântă.

Rapoartele preoților asupra activității sale pastorale, ca și asupra activității cercurilor religioase, să nu fie o înșirare de date numai, ci o reogindire a experiențelor pastorale personale, a căror menționare să servească de orientare prețioasă și pentru ceilalți frați. — Iar îndrumarea activității cercurilor religioase trebuie să se facă astfel, ca aceste întruniri să se desvualte în așa numitele «misiuni populare», chemate a trezi o viață religioasă mai intensă în popor, și astfel, prin muncă de zidire pozitivă, să se opună o stavilă operei destructive, pe care o întreprinde sectarismul.

Biroul central al Asociației

Știrile zilei

Știre personală. Înalt P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a plecat în 4 Martie n. la București.

Predică în catedrală. Dumineca trecută a predicat în biserică noastră catedrală părintele Gheorghe Maior, catichet la școala «Andrei Șaguna».

† Caz de moarte. Anunțăm cu multă părere de rău dureroasa știre despre trecerea din această viață a doamnei Ana Scorobet născută Slăvescu, soția confratelui nostru, a părintelui protoiereu Trandafir Scorobet, asesor consistorial, în cea mai frumoasă etate a vieții. Adormita în Domnul era înzestrată cu frumoase și nobile calități. Adevărată soție a bărbatului și adevărată mamă a celor șase copii, pe care așa de timpuriu i-a lăsat orfani. Rămășițele pământești ale răposatei s'au depus în 3 Martie n. în cimiteriul central. Serviciul funebru s'a celebrat prin P. C. Sa protosincelul Lucian Triteanu asistat de preoții Dr. Aurel Crăciunescu, Patriciu Marcu și diaconul Gheorghe Jurebiță. Răspunsurile funebre le-a dat corul seminarial condus de domnul C. Popa, în capela din cimiterul orașului în pre-

Statul și biserică mult se vor bucura de sprijinul ce-l primesc dela cetățenii însuflețiți pentru binele obștesc. Sarcina ce o luăm asupra noastră, ca binefăcători ai societății în care trăim, e sarcină nobilă, sfântă și plăcută. La această sarcină țintește Mântuitorul când zice: «Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu voi odihni pe voi» (Mat. 11, 28). De sigur că conștiința liniștită, că ni-am făcut datorită față de aproapele — e mare răsplătă și biruință sufletească, și mult ne ajută Mântuitorul la desăvârșirea prin post, când această mulțămire ni-o promite. Amin! Prot. Vasile Gan

Revista „Tinerimea Română” Nr. 4 și 5 din 1923, are următorul conținut: 24 Ianuar. Liceul de fete, de A. Lupu-Antonescu. Școala și familia, de dna C. Evolveanu. De ce a dispărut secția clasică din liceu, de D. M. Cădere. Inițiative. Figuri dispărute, de A. Lupu-Antonescu. Din însemnările unui director de școală, de V. Șuteu. Colaborarea școlară a) Opera lui Spiru C. Haret, de Gr. C. Moisil, cl. VII R. b) Teme. Întrunire colegială. Disciplina școlară, circuli, dlui ministru Dr. C. Angelescu. Reforma învățământului secundar. Concursurile societ. «Tinerimea Română», N. Dumitrescu. O carte interesantă, de C. M. — Abonamentul: 20 lei pe jumătate de an pentru elevi și eleve. A se trimite la: București, str. Uranus 55.

zența I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, a aselorilor și funcționarilor consistoriali, și a unui numeros public, cu deosebire multe dame din societatea sibiană. Sicriul defunctei era acoperit cu multe cununi și flori naturale depuse din partea familiei și prietenilor. La finea serviciului divin părintele protosincel Lucian Triteanu a rostit un pătrunzător panegiric, în care scoțând la iveală frumoasele calități ale defunctei, a turnat balsam alinător în ranele sângerânde ale soțului, fiilor și ficelor precum și a octogenarului ei tată, venerabilul preot Ioan Slăvescu. Dumnezeu s'o odihnească cu dreptii, ear pe cei rămași în profund doliu, să-i mângâie și întărească.

Alegerea dela Ighiu. — unde candidatul liberal, dl. Metes, a obținut 1950 voturi, ear dl. Silviu Dragomir, candidatul național, 1110 voturi, — este prezentată astfel: Ziarele guvernamentale scriu: La Ighiu nici un alegător n'a fost terorizat; urnele au fost supravegheate ziua și noaptea, așa că nu puteau fi deschise. — Gazele opoziției scriu: Modul cum a decurs alegerea dela Ighiu a produs mare indignare în sinul poporului; s'au făptuit cele mai mari ilegalități; votanții partidului național au fost împărășiați de jandarmi... — Citorii să judece, dacă pot.

D'ale baptiștilor. Baptiștii cari voesc să se încuibe cât mai tare și în țara noastră, profesază — cum arată organul lor Farul Mântuirii — idei și credințe ca acestea: «Absoluta libertate pentru fiecare cetățean de a-și alege sau de a nu și alege o religie. Autonomia deplină pentru toate confesiunile, cu libertatea organizării de biserici și celelalte. Absoluta libertate de propagandă religioasă. Predicarea și ținerea serviciilor divine sub cerul liber. Copiii în școlile statului să nu fie ținuiți la nici un fel de închinăciune sau la vre-o credință religioasă oricare ar fi ea». — Cu asemenea articole de credință, puținii baptiști câți îi avem ar face mai bine să plece în țările de unde se inspiră. Un stat, dacă nu voeste să-și primejduiească viitorul, n'ar trebui să tolereze secte care lucrează împotriva ordinii existente, pentru slăbirea legii și neamului românesc.

Donație. Dl. George Jurebiță, diacon funcționar consistorial, a donat pentru orfelinatul arhidiecezan 100 Lei în memoria neuitatei sale soții Florența. I se aduc mulțumiri.

Oficiul cassei arhidiecezane.

Avram Iancu. În Biblioteca populară a Asociației a apărut: Avram Iancu, crâmpes din viața și din vremea lui, de I. Georgescu. Prețul 4 lei. De vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Sprijinită de papism. Fosta împărăteasa Zita, soția lui Carol Habsburg, a primit zilele acestea la S. Sebastian, în Spania, vizita credinciosului supus, a contelui Albert Apponyi, unul din stâlpii «catolicismului» maghiar șovinist. Zitat având la spate sprijinul papismului, a declarat contelui, că fiul ei, Otto, nu va renunța nici decum la tronul de rege al Ungariei. — Situația internă a țării ungurești se vede că s'a «consolidat» de ajuns, dacă se pot face asemenea declarațiuni.

Expoziție de pictură. Duminecă, în 4 l. c., s'a deschis într-una din salele liceului «Gheorghe Lazar» din Sibiu o mică expoziție de tablouri, datorite dnei Elsa Latinca Bodea din Arad. Sânt cu totul vreo 80 de tablouri: portrete, flori, fructe, peisaje ș. a., multe foarte reușite. Expoziția stă deschisă până la 12 Martie, zilnic între ora 3 și 6 d. m., Duminecă și dela ora 9 până la 1. Tablourile sânt de vânzare. Intrarea liberă.

Wilhelm II în filme. După ce s'a înșurat a doua oară și a cerut, fără succes, să facă o călătorie de nuntă prin lumea pe care a dus-o la ruină, fostul împărat al Germaniei a încheiat un contract cu o casă americană de cinematograf, ca să joace într-un film intitulat: Wilhelm II în exil. Tot cel vechi.

Earăș fanarul! Revista «unită», Cultura Creștină (!), se jăluiește greu de «nefasta influență fanariotă asupra acestui biet neam românesc, încă și azi — zice Cultura dela Blaj — după 100 de ani toată aceea ideologie fanariotă se resimte încă, grozav de tare, spre nenorocul și spre nemăsurata pagubă a românismului». — Vedem și noi o nefastă influență, care se resimte grozav «de foarte tare» pe la cei crescuți în seminariile papiste: influența ideologiei iezuitismului, de a restălmăci cu rea credință faptele.

Anunț. Comandamentul 7 Teritorial primește oferte pentru aprovizionarea următoarelor alimente predate în depozitul de subzistență Sibiu: slănină sau untură, fasole, săpun, deocos, și zahăr.

Calendar folositor și interesant, care nu trebuie să lipsească din nici o casă românească, este *Calendarul Bunului Creștin pe anul 1923*, apărut la *Librăria Arhidiecezană în Sibiu*. Un frumos volum, cu bogată materie și numeroase ilustrații.

Teatru sibian. Trupa, de sub direcția teatrală W. Popp, va reprezenta din nou, în 6 Martie, drama lui A. Wildgans, *Dies irae*, care a obținut în serile de până acum mare succes. Inceputul la ora 7 și jumătate seara.

Nr. 29/1923

(23) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III. Cinciș cu filia Cerna din protopopiatul Hunedoarei se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele parohului ales vor fi cele satorjite în coala B. a întregirii dela stat.

Concurenții sânt poftiți a se prezenta în vre o sărbătoare la bisericele respectivele comune și a-și așterne cererile de concurs provăzute cu toate documentele necesare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat.

Oficiul prot. ortodox rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Hunedoara, 9 Februar 1923.

Andrei Ludu,
protopop.

Nr. 665/922

(24) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei Zabala, de clasa III din protopresbiteratul Oltuz cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Beneficiile împreunate cu acest post sânt toate venitele satorjite în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subscrisului oficiu protopopesc al tractului Oltuz, ear concurenții cu prealabila încuviințare a subscrisului se vor prezenta în vre o Duminecă ori sărbătoare spre a cânta, predica, respective a celebra.

Intorsura-Buzău, la 21 Decemvria 1922.

Oficiul prot. ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial

G. Neagovici Negoescu
adm. ppsc.

Domnule,

Caută, Te rog, în podul casei, în fundul lăzii, prin cărți sfinte de rugăciune, ori prin acte vechi din arhive advocatiale, notariale, bisericești, de ale băncilor și caselor comerciale etc. și vei găsi plicuri și scrisori cu mărci postale românești cu cap de bou din anii 1858, 1859, 1862, 1865, austriace vechi, ungare din 1871 litografate, germane, americane etc. etc. pe cari le cumpăr plăind prețuri bune. — Mărcile vechi trebuiesc lăsate pe scrisori. — Cumpăr tot felul de mărci postale românești comune din circulație, cu mia, cu chilogramul, mărci de război: „Regatul“, „Dobrițin“ etc. etc. — Dacă aveți ceva, faceți ofertă, anexând marcă pentru răspuns.

Comptoar Filatelic,

Arad, Str. Unirii Nr. 6/a

(25) 1—1

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare: 1. Spre Copșa: 2:30, 10:40 14:35, 19:05.
2. Spre Vinț: 4:05, 18:35.
3. Spre Râu-Vadului, Peatra-Olt, București: 2:54, 13:45, 19, (accelerat).
4. Spre Făgăraș: 5:05, 15:51.
5. Spre Cîsnădie: 5:16, 12:25, 17:04.
6. Spre Agnita, Sighișoara: 17:45.
7. La Ocna, tren școlar: 6:20, 13:25.

II. Sosire: 1. Dela Copșa: 1:13, 9, 15:28, 18:50.
2. Dela Vinț: 10:40, 17:04.
3. Dela Râu-Vadului, Peatra-Olt, București: 1:44, 12:20 (accelerat), 16:15.
4. Dela Făgăraș: 8:30, 14:14.
5. Dela Cîsnădie: 7, 13:44, 18:20.
6. Dela Sighișoara: 8:50.
7. Dela Ocna tren școlar: 7:30, 14:34.

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagin aale din scriitorii români. Biblioteca Universală

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dluu Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

„AJUTORUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Șeica-mare

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „AJUTORUL“, societate pe acții, se invită prin aceasta conform §-ului 16 din statute, la

a XIV-a adunare generală ordinară,

ce se va ține în Vale, la 15 April a. c. la 2 ore p. m. în sala festivă a școalei ort. române.

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
3. Prezentarea bilanțului și împărțirea profitului curat.
4. Darea absolutorului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
5. Urcarea capitalului social la 500,000 Lei.
6. Modificarea statutelor.
7. Alegerea direcțiunii pe un timp de 6 ani.
8. Alegerea comitetului de supraveghiere pe un period de 3 ani.
9. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală, în sensul §-ului 17 din statute, sânt rugați a-și prezenta acțiile, eventual dovezile de plenipotență, cel mult până în 13 April a. c. la 11 ore a. m. la centrala „Ajutorul“-ui în Șeica-mare și la agentura institutului în Vale.

Șeica-mare, 2 Martie 1923.

Direcțiunea.

Activa

Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1922

Pasiva

	Lei	b.
Cassa în număr	132,986	76
Capitale elocate la alte bănci	103,542	12
Cambii	798,416	59
Cambii ipotecare	175,932	—
Imprumuturi ipotecare	59,091	50
Credite personale	1,536	551 82
Efecte	178,000	—
Edificiul institutului	10,000	—
Mobilier-amortizat	—	—
	2,994,520	79

	Lei	b.
Capital social	125,000	—
Fond de rezervă	95,649	20
Fond de pensuni	16,877	40
Fond de binefaceri	5,367	20
Depuneri spre fructificare	2,680,145	44
Dividendă neridicată	5,442	—
Poziții transitoare	30,571	51
Profit net	35,468	04
	2,994,520	79

Debit

Contul Profit și Perdere

Credit

	Lei	b.
Int. de dep. impozabile	109,264	76
Int. de dep. neimpozabile	18,941	60
Salare	7,500	—
Spese curente	26,594	90
Marce de prezență	2,410	—
Porto poștal	1,967	90
Contribuție	23,839	73
12% dare după depuneri	14,190	12
Profit	35,468	04
	240,177	05

	Lei	b.
Interese:		
dela credite personale	111,387	47
dela cambii	63,086	19
dela cambii ipotecare	8,462	66
dela împrum. ipot.	8,002	18
Interese de Cont-Curent	10,545	29
Interese de efecte	7,157	50
Venite dela realități	2,000	—
Provizțiuni și diverse venite	29,535	76
	240,177	05

Șeica-mare, la 31 Decemvrie 1922.

Pentru contabilitate:
Nistor m. p.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Ioan Hanzu m. p., prez.

Dr. Const. Bucșan m. p.

Gheorghe Salomie m. p.

Ioan Dobrotă m. p.

I. Crișan m. p.

Dr. Nic. Cristea m. p.

Contul prezent l-am revăzut și l-am aflat în ordine și exact.

Șeica-mare, la 2 Martie 1923.

CONSILIUL DE INSPECȚIUNE:

Aron Domșa m. p.

Ioan Rebegea m. p.,
expert-contabil.

Popa-Nartea Ioan m. p.

Șofr. Roșca m. p.